

בסיעתא דטימיא

שיעור שבועי

הגאון הגדול

רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

פרשת נשא 607

ב' בסיון תשפ"ג

ניתן לשמוע בקו ישיר: 03-6171004

www.kolhalashon.com

גישה ישירה לשיעור במערכת קול הלשון

בלי לחפש ולדפדף בין השיעורים במערכת.

מתקשרים לקו קול הלשון במספרים הרגילים והישירים,

מקיימים מיד כוכבית * סולמית #

ואחריו את מספר השיעור 353333181 ולסיום סולמית #

פרשת נשא תשפ"ג

שיעור הגר"י זילברשטיין שליט"א ב"בית הכנסת המרכזי רמת אלחנץ"

לע"נ שמעון ב"ר שאול לוסטיג ז"ל
לע"נ יוסף בן יצחק ורומיה ז"ל
לע"נ שמואל ב"ר משה גודלבסקי ז"ל

ולהשאירה עגונה. הרבנית ניגשה לרב וסיפרה לו, והוא מיד קם וטלפן לרב גולדשמיד זצ"ל מבית הדין וזה מיד פתח תיק, כי רק כך אפשר להוציא צו עיכוב יציאה מהארץ. אחרי הוצאת הצו המשטרה מיד ניגשה לשדה התעופה ועלו למטוס כדי להוריד את הבעל מהמטוס. זה לקח כחצי שעה, שבה כל הנוסעים התעכבו. האם רשאי בית הדין לעכב את המטוס כדי להוריד אותו, או שמא כיוון שבזה בית הדין מעכב מאות נוסעים, אין לעשות כן?

תשובה:

יעוין במש"כ בחשוקי חמד עמ"ס ע"ז [י"ב], שישנם דברים שהעולם זקוק להם, ולכן אע"פ שאנשים חפים מפשע יסבלו סבל מועט, נכון הדבר לעשותו, בשביל תיקון העולם. הגע עצמך, אדם גנב מחנות וראוהו רץ לתוך קבוצת אנשים, מסתבר שמותר לעכב את כולם, כדי לערוך חיפוש בכליהם ולמצוא את החפץ הגנוב, וגם לחשוף את הגנב.

ניתן להביא ראייה מיואב בן צרויה ששם מצור על העיר אבלה בית מעכה כדי לתפוס את שבע בן בכרי שהיה מורד במלכות [שמואל ב' כ' ט"ו]. הרי שמותר לצער את כל יושבי העיר, למרות שהם לא מרדו ולא פשעו, כי זו הדרך לתפוס את החייב. כך גם בשאלתנו, מותר לצער קצת את כל האנשים הישרים כדי לתפוס את הבעל, כדי שלא יעגן את אשתו.

אמנם ראייה זו לא מוכרחת, כי זכות המלך למגר את המורדים בו, ואפי' במחיר הריגת העיר כולה.

אך יש להוכיח כן מדברי הרמ"א [או"ח סימן נ"ד ס"ג] שכתב: "נהגו בהרבה מקומות

חידה - בבית הכנסת 3 יהודים, אחד אומר את כל ההלל, השני חצי הלל והשלישי 3/4 הלל?

תשובה:

המקרה אירע ביו"ט שני של פסח. אחד המתפללים הוא תושב א"י ולכן אומר רק חצי הלל (חול המועד). השני הוא תושב חו"ל ולכן הוא אומר הלל שלם. השלישי גם הוא תושב חו"ל, וככזה הוא צריך לומר הלל שלם, אבל, לאחר שהתחיל וכבר אמר את הפרק הנוסף בהלל "לא לנו ה' לא לנו" (שמוסיפים בהלל השלם), לפני שאמר את הפרק הנוסף שמוסיפים בהלל השלם "אהבתי כי ישמע ה' את קולי תחנוני", חשקה נפשו להיות תושב א"י, וגמלה בליבו ההחלטה להישאר בארץ כתושב קבע. ברגע שהחליט להישאר בא"י, אינו יכול לומר את כל ההלל, אלא רק את ההלל שאומרים בני א"י בחוה"מ - ולדלג על הפרק "אהבתי כי ישמע". חידוש זה כתוב בספר 'אגן הסהר' של הגאון הרב גניחובסקי זצ"ל.

לעכב 400 נוסעים כדי להוריד בעל המעגן את אשתו

טיאלה:

באחד הלילות נשמעו דפיקות עזות על דלתו של הרב אלישיב זצ"ל. הרב היה כבר אחרי "המפיל", אבל הרבנית אמרה שזה נשמע לה דחוף ופתחה את הדלת. בדלת עמדה אשה ומיררה בבכי שבעלה עומד לעזוב אותה

משה וישראל. התעוררה שאלה, האם מותר לפנות לכומר שיעזור לבת ישראל?

תשובה:

בחשוקי חמד עמ"ס כתובות [י"ט.], הבאנו את דברי הגר"ח קניבסקי זצ"ל שאמר: שמאחר והפניה לכומר לא נעשתה מתוך הוקרה לע"ז או חלוקת כבוד, כי אם מתוך שהוא בעל השפעה, בכה"ג אין איסור של מייקר שם ע"ז.

יש לשאול מה הדין, כאשר הדברים נראים שלאחר שהכומר יראה שעזר להתיר עגונה יהודייה, הוא ילך לבית הע"ז ויודה וישבח את הע"ז על כך. האם גם בכה"ג היה מותר לבקש את עזרת הכומר? ויתכן שגם בכה"ג הדבר מותר, משום שדעת רוב הראשונים שהאיסור לשאת ולתת עם הגויים ביום אידם הוא רק מדרבנן, ולכן האיסור הותר משום איבה, ואם כן יתכן שכמו שהתירו לעבור על איסור זה משום איבה, כך הדבר הותר כדי להתיר עגונה, וצ"ע.

לקבול בבית הכנסת שיעשה לו דין, בין ישתבח ליוצר, עכ"ל. דברי הרמ"א אמורים לגבי הלכות הפסק, שאין בזה חטא כי נחשב צורך מצוה. עדיין יש לשאול איך מותר לאדם להטריד את כל הציבור, בשביל עניינו הפרטי? התשובה לכך היא, שמאחר שאין דרך אחרת להציל עשוק מיד עושקו, וכל הציבור חייב לעזור ולסייע לעשות צדק ומשפט, משום כך על כולם לסבול קצת כדי לעזור לעשוק. (אבי הרב סיפר: שבתחילת הישוב בעיר בני ברק, כאשר גרו עשרות משפחות בלבד, התלונן אדם על חברו שמסיג גבולו בפרנסתו, והקים רעש בבית הכנסת "הראשונים", והפסיק את התפילה ברשות הדיינים עד שהמתפללים עשו לו דין). ויתכן שה"ה בענייננו, טובת הציבור היא לעכב את הבורח, כדי שלא ירבו מקרים כאלו בישראל, ומצווה ביד כל הציבור להציל עשוק מיד עושקו, וצ"ע.

סגולות להינצל מפיוגעים וצרות רבות

החפץ חיים כתב, שסגולה להינצל מצרות רבות, היא לומר בקול רם "אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא". בחודש מרחשון תשס"ט, עקב עצירת גשמים, אסף הרב את ילדי שכונת רמת אלחנן, נעמדו ליד ארון הקודש, ובשני הקדישים האחרונים ענו בקול רם "אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא".

סגולה נוספת פָּרַס ר' שלומקה מזוועיל - אמירת "נִיכְלוּ השמים והארץ" בליל שבת.

בליל שבת התפרסמה הידיעה שהגרמנים ימ"ש עומדים בפאתי א"י, בכוונה לכובשה. באו ואמרו זאת לר' שלומקה מזוועיל. הלך האדמו"ר טבל במקווה, יצא ואמר: "היטלר ימ"ש לא יכנס לארץ ישראל". האדמו"ר אמר לגבאי שלו: "אם הִיִּיתָ בא לפני הקידוש, הייתי יכול לפעול יותר". כששאל הגבאי, מה ההבדל בין לפני הקידוש ולאחריו? ענה האדמו"ר, שכתוב שמי שעושה קידוש בליל שבת, נעשה שותף לקב"ה במעשה בראשית, ע"י אמירת 'ויכלו השמים והארץ', ואז היה יכול לשנות דברים בבריאה ולבטל גזירות.

המותר לפנות לכומר שיעזור להציל בת ישראל מעיגון?

טיאלה:

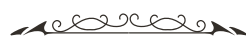
מעשה בבת ישראל עניה שנשאה לאדם עשיר, הִזְוּג לא עלה יפה והאשה בקשה גט, הבעל ברח לברזיל הרחוקה והודיע שבשום אופן שבעולם לא ייתן לה גט פיטורין. אב"ד בעיר חשובה בישראל טרח רבות להתירה מכבלי העיגון והחליט לנסוע לברזיל כדי להושיעה. הוא פרסם בעיתון יהודי מקומי את השתלשלות הדברים, ואת פסק בית דין שהבעל חייב מדין תורה לפטרה בגט, וביקש עזרה ממי שרק יכול לעזור. עיתון זה הגיע לכומר אחד, והוא התרשם מאוד מהרב שליט"א, שטרח לנסוע מקצה העולם כדי לעזור לבת ישראל זו. הכומר התקשר עם הרב שליט"א והתעניין מיהו הבעל המעגן, ונודע שהוא סיטונאי המוכר פירות וירקות. אמר הכומר לבעל: "אפרסם בין הנוצרים שאסור לקנות ממך פירות וירקות, אם לא תשמע לרב שלך שציווה עליך לתת גט". הבעל ראה שהוא במיצר ויאבד את פרנסתו, נכנע ונתן גט כדת

(המשולח). המשולח הזדרז לשאול את אביו על אביו של עמוס, וזה סיפר לו עליו דברים נפלאים, ובמיוחד על אהבתו תלמידי חכמים, והעדיף להישאר רעב והתחלק בלחמו עם לומדי תורה. המשולח בא עם כל הסיפור הזה אל עמוס, וסיפר לו אותו. בצורה זו הוא מאד ריגש אותו, ולכן נתן לו 5000 ליש"ט כיון שלבו נפתח. ממילא הוא מילא את הצ'ק של מיכאל ב- 5001 ליש"ט.

טוען מיכאל, הרי הוא לא חלם ששכנו ייתן סכום כזה, ולכן המקח הזה הוא מקח טעות. לעומתו טוען המשולח, היות והוא לקח סיכון ומסר לו צ'ק פתוח, היה צריך לחשוב על כל ההתרחשויות. עם מי הדין?

תשובה :

ר' ניסים קרליץ זצ"ל אמר שצריכים לראות איך מיכאל מנהל את עסקיו הפרטיים, האם הוא מסתכן בהשקעות ואם כן גם במקח זה שנתן לצדקה (ההשקעה הטובה ביותר) הוא הסתכן, וזה לא מקח טעות. אבל אם אינו מסתכן גם בעסקיו הפרטיים, גם כאן הוא לא התכוון להסתכן, וזו נתינה בטעות. ולכן בגלל הספק הציע ר' נסים שישמור את נפשו מספקות וישאיר את הנתינה על כנה.

תרומה בטעות

טיאלה :

בפרשת תרומה כתוב "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" [שמות כ"ה ב']. אומר הספורנו "אמור לישראל שחפצתי שגבאים יגבו בעדי תרומה".

איש עסקים בלונדון ששמו מיכאל, גילה בוקר אחד לתדהמתו שמחשבונו נגבה צ'ק על סך 5001 ליש"ט. הוא לא זוכר שאי פעם תרם סכום כזה, וודאי התוספת של 1 ליש"ט הייתה תמוהה. התקשר למוסד שפדה את הצ'ק הזה, והמוסד הפנה אותו למשולח. זה סיפר לו שביקר אצלו וביקש שיתרום סכום הגון. מיכאל שאל אותו האם ביקש כבר משכנו עמוס, תרומה? ואמר שהוא ייתן לו צ'ק פתוח וכמה שייתן עמוס, הוא יוסיף לו 1 ליש"ט. מיכאל ידע ששכנו לא ייתן (כי הוא קמצן כמוהו). המשולח עשה ברור קצר על עמוס, והתברר לו שהוא אכן קמצן. הוא לא התייאש ועשה שיעורי בית על עֲבָרוֹ, וגילה שאביו עבר את מאורעות השואה ונעקד על קדוש ה'. כמו כן התברר לו להפתעתו שאביו של עמוס היה במחנה יחד עם אביו (של

להזכירכם, השיעור הבא יתקיים בעז"ה ביום ב', ט' בסיון תשפ"ג,

בבית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן בשעה 19:45. תפילת ערבית בשעה 20:30.

ייטיר בוח גדול למערכת קול הלשון ולראשייה, על העברת השיעור באיכות מופלאה.

ניתן להאזין לשיעור בשידור חי מקול הלשון במס' טל' 03-6171004

